

INFORMACIÓ ESTRANGERA

L'EGIPTE "INDEPENDENT"

Set patriotes condemnats per un Consell de guerra

D'una crònica sobre política egípcia apareguda en un quotidià francès traduïm els següents paragrafs:

"El consell de guerra anglès, reunit per a jutjar els membres de la delegació egípcia dita *Wafd* ha pronunciat la seva sentència: els set acusats han estat condemnats a mort.

Lord Allenby ha entès evidentment que els militars havien anat una mica massa lluny: en virtut del seu poder discrecionari ha commutat la pena en set anys de treballs forçats i una multa de 5.000 lliures, això és, a prop de 275.000 francs, segons el canvi; multiplicat per set, aquesta suma dona 1.855.000 francs: no hi ha beneficis petits per al tresor britànic.

Hom dirà que encara resulta car per haver exercit el dret de tot ciutadà d'un país "independent", d'expressar legalment una opinió legítima. El ministre públic, en efecte, reprotxava als acusats una frase en la qual volia trobar una excitació a la revolta.

Després d'haver reclamat la tornada de Zaglul Patxà i dels seus cinc companys deportats, el manifest acabava així: "La delegació us demana de fer conèixer per tots els mitjans al món civilitzat el vostre horror i el vostre fàstic tot fent-li considerar el govern anglès i el ministeri com a responsables dels resultats de llur política hipòcrita". Heu's ací perquè un tribunal anglès ha cregut poguer pronunciar set condemnes capitals!

Tres dies després de la clausura dels debats un atemptat es produïa contra Mr. Brown, funcionari anglès del ministeri d'Agricultura, que havia estat atès per dues bales de revòlver; el seu fill estava també ferit a costat seu. Era el dissetè atemptat contra oficials o funcionaris anglesos després de la deportació de Zaglul Patxà.

Tot amb tot els membres del *Wafd* havien protestat sempre contra aquests crims, considerant que la causa justa de la llibertat d'Egipte no tenia fretura d'ésser servida per la violència.

Llur condemna a mort semblarà una molt mala recompensa de llur compte a evitar tota efusió de sang i no és probable que convidi a la calma els exaltats culpables d'aquests excessos; cal témer per al comerç britànic que el boycotatge que s'havia afermat no repregui més intensament.

Cal doncs desesperar del retorn pròxim a un estat normal sense deportacions, sense condemnes per part dels anglesos i sense boycot per part dels egipcis? Cal dir com Roger Sambelin en el seu llibre *Egipte i Anglaterra*, que "el triomf del nacionalisme només és realitzable que amb l'ensorrada completa de l'Imperi britànic?".

TXECO-ESLOVAQUIA

Sobre el seu esdevenidor

Sobre aquesta república relativament jove i a la qual ens venim referint amb interès, Enric Mazel ha ofert les dades següents:

"Txeco-Eslovàquia és un dels estats més rarament constituïts del món. La seva situació estratègica és tan important com deporable, per tal com li cal defensar una frontera de 3.000 kilòmetres, sis vegades més que França, amb una petita població de menys de 14 milions d'habitants. Felicitament viu amb bona intel·ligència amb els seus veïns polonesos i romanesos i poc ha de témer dels seus altres veïns hongaresos i austríacs, amb els quals, d'altra part, hi ha possibilitats d'establir-hi relacions lloables; no hi ha sinó Alemanya per témer i contra la qual la defensarien poc, els seus monts Metàlics i els seus monts Gegants; això però ja se sap i "perill conegut, meitat contingut".

Els txecs i els eslovacs són dues branques del mateix poble que farien front contra no importa quin enemic, però als dos extrems del territori s'hi troben elements aliègens: a la punta oriental, els rutenis, els quals tenen més d'afinitat amb els rutenis de Polònia o de Rússia que amb els eslovacs, però qui éssent separats pels Càrpats de llurs germans i trobant-se en relacions forçades amb llurs cosins, semblen satisfets de llur nova sort, record sobretot de llur vella esclavitud sota el jau magiar; i a la punta occidental, alemanys que han vessat de per tot el quadrilàter de les muntanyes de Bohèmia i han cosit al mantell esclau de Sant Venceslau un brodat germànic. Hi ha encara al sud una altra franja magiar, però és probable que els elements que hom creu hongaresos no són sinó eslovacs magianitzats per procediments administratius.

No és pas difícil de diferenciar els elements tècnics que componen la població de

la Txeco-Eslovàquia. És cert però que la proporció dels alemanys i dels hongaresos ha estat exagerada.

El territori txeco-slovac, és fèrtil, ben regat, però gairebé per enter muntanyenc; no hi ha grans planes pròpies per al conreu dels cereals com a Hongria, ni prada fluvial com a Àustria. No obstant, toca el Danubi en un sector bastant important (175 kilòmetres) i disposa del curs superior de l'Elba, suficientment utilitzable. Txeco-Eslovàquia serà potser com Suïssa, un dels grans centres industrials de l'esdevenidor. També com Suïssa serà un dels paradisos dels turistes contribuint-li les seves estacions termals i minerals (Carlsbad, Marienbad, Franzcsbad).

És però per les grans indústries: metallúrgiques, tèxtils, destil·lad res, etc., que són permeses vastes esperances. La hulla malauradament no hi és en suficient quantitat, però el carbó silesià i saxó és a la vora. Hom pot igualment comptar sobre les forces hidràuliques i sobre el petroli la presència del qual i àdhuc l'abundància són molt probables. Es produeix en països txecs més de la meitat del ferre cisleitànià i en els eslovacs més dels dos terços del ferre transleitànià. Les indústries, llanera, llinera i cotonera eren gairebé en totalitat damunt territori txeco-slovac. L'agricultura hi és molt avançada i el clima igualment allunyar del fred excessiu de Rússia i de la calor extrema de l'Hongria, afavoreix la producció agrícola.

El govern txeco-slovac ha signat acords comercials amb Alemanya, Anglaterra, Itàlia i França. Des del punt de vista bancari, Praga, que per llarg temps estigué subordinada a Viena i a Budapest, a assegurat la seva entera independència.

El poble txeco-slovac ha donat a l'humanitat Joan Huss, qui potser hauria realitzat la reforma religiosa sense destruir l'unitat de l'Església; Komensky qui és el primer en data dels propagadors de l'educació moderna; Xalcicky, altre reformador fundador dels Frares moraves. Té d'altra part les seves glòries nacionals: el novel·lista, Jirasek, l'historiador Balacky, el filòsof, Masaryk i d'altres poetes o escriptors; té també els seus artistes, els arquitectes d'altre temps que bastiren les meravelles de Praga, els pintors moderns Manes i Ales, els grans músics Smetana i Dvorak. El moviment intel·lectual és molt intens en el nou Estat i l'emulació amb les cultures veïnes, alemanya i hongaresa no fa sinó avivar-ne l'ardor.

Txeco-slovàquia ha sòlidament constituït el seu exèrcit nacional que disposaria en cas de guerra de 1.200.000 homes; ha sanejat en el possible les seves finances, ha equilibrat el seu pressupost ordinari; sense dubte el seu pressupost extraordinari és encara en dèficit de 2 milions i mig de coro-